

هفتاد و یک

حکیم نظام الدین
به همراه شروان پاری
زرین دخت دانش

سرشناسه: دانش، زرین دخت، ۱۳۲۰ - اقتباس کننده.

عنوان قراردادی: هفت پیکر

عنوان: هفت پیکر

عنوان و پدیدآور: هفت پیکر / نظامی گنجوی، به کوشش زرین دخت دانش.

مشخصات: ر: قم: ک: پنما، ۱۳۹۸.

مشخصات: ظاهر: ۳۲ ص.

شابک: ۵-۰۳-۶۸۸۸-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت: دستنویس: قیفا

موضوع: نظامی، الیاس بن به - ۴۵۳۰-۶۱۴ ق. هفت پیکر - - اقتباس ها.

موضوع: Nezami, Elias - ibn - Yusuf. Haft peykar. Adaptions

موضوع: داستان های بی - قرن

موضوع: Persian fiction -- 12th century

موضوع: شعر فارسی - - سر

Persian poetry -- 12th century

شناسه افزوده: نظامی، الیاس بن یوسف، ۵۳۰-۶۱۴ ق. هفت پیکر

شناسه افزوده: Nezami, Elias - ibn - Yusuf. Haft peykar

رده بندی کنگره: PIR۸-۴۱

رده بندی دیویی: ۸۴۳/۶۲

شماره کتابش شناسی ملی: ۵۷۸۴۶۷۸

ناشر: کتاب نما

صفحه آرا: م. و. س. و. ج.

مدیر تولید: بهزاد ح. مینی

طرح جلد: محمد. م. منصوری

لیتوگرافی: هنارس

چاپ: پرستش

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۸

صفحه و قطع: ۳۴۰، وزیری

شابک: ۵-۰۳-۶۸۸۸-۶۲۲-۹۷۸

مرکز پخش: «پخش کتاب بهزاد»

همراه: ۰۹۱۴۲۸۲۹۳۷ / همراه: ۰۹۱۹۱۵۳۱۵۹۵

هفت پیکر

حکیم نظامی گنجوی
به همراه شروان پاری
زرین دخت دانش

6885

۱۰۰۰

۱

۳۴۴

مدرس

اللہ الرحمن الرحیم

www.yetab.ir

فهرست

۹	مقدمه
۱۱	شرح حال مختصری از حکیم نظامی گنجهای
۱۳	در ستایش خدا
۱۵	در نعت سیدالمصلین محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم
۱۷	آغاز داستان هفت پیکر (بهرام نامه)
۱۹	نقل بعضی حوادث که در شکار گورخر برای بهرام اتفاق افتاده است
۲۰	کشتن بهرام اژدها را و یافتن گنج
۲۱	دیدن بهرام صورت هفت پیکر را در خرق
۲۳	آگاهی بهرام از وفات پدر
۲۴	نامه‌ی شاه به بهرام
۲۵	پاسخ بهرام به ایرانیان
۲۸	خطبه‌ی عدل
۳۵	لشکرکشی خاقان چین برای جنگ با بهرام
۳۶	عتاب کردن بهرام با سران لشکر
۳۷	خواستن بهرام دختر شاهان هفت اقلیم را
۳۷	صفت بزم بهرام در زمستان و ساختن هفت گنبد
۴۰	در چگونگی وصف هفت گنبد
۴۱	۱. «نشستن بهرام روز شنبه در گنبد سیاه و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم اول»
۴۲	افسانه
۵۰	۲. «نشستن بهرام روز یکشنبه در گنبد زرد و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم دوم»
۵۵	۳. «نشستن بهرام روز دوشنبه در گنبد سبز و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم سوم»
۵۹	۴. «نشستن بهرام روز سه‌شنبه در گنبد سرخ و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم چهارم»
۶۶	۵. «نشستن بهرام روز چهارشنبه در گنبد پیروزه و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم پنجم»
۷۶	۶. «نشستن بهرام روز پنجشنبه در گنبد صندلی رنگ و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم ششم»
۸۱	۷. «نشستن بهرام روز آدینه در گنبد سپید و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم هفتم»
۸۶	آگاهی بهرام از لشکرکشی خاقان چین بار دوم
۹۶	تحلیلی ساده بر اشعار حکیم نظامی در هفت پیکر

● هفت پیکر (بهرام نامه - هفت گنبد) / ۱۰۳

۱۰۶	در نعت پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم
-----	---

۱۰۸	معراج پیغمبر اکرم ﷺ
۱۱۲	سیب نظم کتاب
۱۱۵	دعای پادشاه سعید علاءالدین کرپارسلان
۱۱۹	خطاب زمین یوس
۱۲۳	ستایش سخن و حکمت و اندرز
۱۳۱	در نصیحت فرزند خویش محمد
۱۳۴	آغاز استان بهرام
۱۳۶	صفت سمنار و ساختن قصر خورنق
۱۳۹	صفت خورنق و ناپیداشدن نعمان
۱۴۲	شکارکردن بهرام و داغ کردن گوران
۱۴۴	کشتن بهرام به پدر شیر و گور را
۱۴۵	کشتن بهرام ازدها و گنج یافتن
۱۴۹	دیدن بهرام صورت هفت گور را در خورنق
۱۵۱	آگاهی بهرام از وفات پدر
۱۵۳	لشکر کشیدن بهرام به ایران
۱۵۴	آغاز سخن
۱۵۵	نامه‌ی پادشاه ایران به بهرام گور
۱۵۸	پاسخ دادن بهرام ایرانیان را
۱۶۴	برگرفتن بهرام تاج را از میان دو شیر
۱۶۵	بر تخت نشستن بهرام به جای پدر
۱۶۶	خطبه‌ی عدل بهرام گور
۱۶۷	چگونگی پادشاهی بهرام گور
۱۶۹	صفت خشک‌سالی و شفقت بهرام
۱۷۲	داستان بهرام با کنیزک خویش
۱۷۶	مشورت کردن کنیزک با سرهنگ در مهمانی شاه
۱۷۷	بردن سرهنگ بهرام گور را به مهمانی
۱۸۱	لشکر کشیدن خاقان چین به جنگ بهرام گور
۱۸۶	عتاب کردن بهرام با سران لشکر
۱۹۰	خواستن بهرام دختر شاه هفت اقلیم را
۱۹۱	صفت بزم بهرام در زمستان و ساختن هفت گنبد
۱۹۲	در چگونگی هفت گنبد
۱۹۹	نشستن بهرام روز شنبه در گنبد سیاه و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم اول
۱۹۹	افسانه
۲۲۲	نشستن بهرام روز یکشنبه در گنبد زرد و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم دوم

۲۲۲	افسانه.....
۲۲۳	نشستن بهرام روز دوشنبه در گنبد سبز و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم سوم.....
۲۲۳	افسانه.....
۲۲۴	نشستن بهرام روز سه‌شنبه در گنبد سرخ و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم چهارم.....
۲۴۵	افسانه.....
۲۵۸	نشستن بهرام روز چهارشنبه در گنبد پیروزه‌رنگ و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم پنجم.....
۲۵۹	افسانه.....
۲۷۸	نشستن بهرام روز پنجشنبه در گنبد صندلی و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم ششم.....
۲۷۹	افسانه.....
۲۹۴	نشستن بهرام روز آینه در گنبد سپید و افسانه گفتن دختر پادشاه اقلیم هفتم.....
۲۹۵	افسانه.....
۳۰۹	آگاهی بهرام از لشکر کشی خاقان، چین بار دوم.....
۳۱۴	اندر رفتن بهرام از شبان.....
۳۱۸	بازخواست بهرام از وزیر شتمکار.....
۳۱۹	شکایت کردن مظلوم اول.....
۳۲۰	شکایت کردن مظلوم دوم.....
۳۲۱	شکایت کردن مظلوم سوم.....
۳۲۲	شکایت کردن مظلوم چهارم.....
۳۲۳	شکایت کردن مظلوم پنجم.....
۳۲۴	شکایت کردن مظلوم ششم.....
۳۲۶	شکایت کردن مظلوم هفتم.....
۳۲۷	کشتن بهرام وزیر ظالم را.....
۳۲۹	پوزش خواستن خاقان چین از بهرام.....
۳۲۹	فرجام کار بهرام و ناپدید شدن او در غار.....
۳۳۶	در ختم کتاب و دعای علاءالدین کرپارسلان.....

مقدمه

حمد و ثنا خداوند بی همتا را که کلید هستی و وجود است. خدایی که خالق همه کائنات و سردهنده‌ی تمام موجودات در دریای بیکران زمان است. او که همه چیز را خلق نمود در حالی که به حمد و شکر او گویا هستند. او که از چشم انداز دیدگان به دور است و در گمان‌ها نزدیک. او که خودش بر ذاتش دلیل و راهنما است. او که به همه چیز عالم است قبل از ایجادش. او که با قدرت خود جداها را جمع می‌گرداند، به لطف خویش، سپیده دم را می‌شکافد و با کرم خویش تاریکی‌های سخت شب را روشن می‌گرداند. او که از سنگ‌های سخت و محکم، آب‌های شیرین و شور را جاری می‌سازد. او که از ابرهای فشرده، قطره‌های مرواریدگون باران را فرومی‌ریزد. او که آسمان تاریک را با نور شمع فروزان خورشید و ماه، روشن می‌سازد. شب را در روز می‌پیچد و روز را در شب درمی‌نوردد. برطرف‌کننده‌ی غم‌ها، آرامش‌دهنده‌ی قلب‌ها و آمرزنده‌ی گناهان است. خدایی که آسمان بی‌ستون را بر دوش فرشتگان قرار داد، فرشتگانی که همواره در خدمتش هستند و او امرش را بدون چون و چرا گردن می‌نهند. آن خدایی که انسان را از بند هستی، در تاریکی‌های رحم حفظ می‌کند و آنگاه در جهان حیرت‌انگیز، تنهاش نمی‌گذارد و سرانجام به گوری تنگ و تاریک رهسپارش می‌کند و در آنجا بار دیگر عظمت خود را به او می‌نمایاند تا بداند که خالق ابدی، او بوده است.

و درود و ثنای بی پایان بر پیامبر عالی قدرش که خلاصه‌ی کلام آفرینش است. پیامبری که مصداق روایت «لَوْلَا لَمَّا خَلَقْتُ الْاَفْلَاقَ» است. او که با خُلق نازنینش دشمن را دوست گردانید؛ با علمش جهان ظلمانی را برای همیشه نورانی کرد و با حلمش همه‌ی مشکلات را آسان گردانید.

هدف از تألیف این کتاب، آشناکردن فرزندان ایران با ادبیات اصیل ایرانی و آثار گرانبهای استادان سخن است؛ بنابراین سعی کردم با عباراتی بس ساده که با فهم دانش‌آموزان سازگار است، به شرح داستان‌ها بپردازم. اشعاری نیز گلچین شد تا ضمن دنبال کردن داستان، به سبک استاد سخن، حکیم نظامی، آشنا گردند و بعضی اشعار را به خاطر بسپارند؛ ولی بخش‌های فلسفی و عرفانی را به استادان فن وامی‌گذارم تا آنها خود در این مورد اقدام فرمایند. امید است این اولین گام مورد رضای حق تعالی واقع گردد و گام‌های بعدی را نیز خود مدد فرماید. از ادیبان محترم نیز انتظار دارم هر گونه لغزش و اشتباهی مشاهده کردند برطرف ساخته و آن را با محک علم و انتقاد، به روز خالص بدل فرمایند؛ ان شاء الله.

به قلم مؤلف

سیده زرین دخت دانش

دربار شیشه دبیرستان‌های تهران

